

До Съдийската колегия на
Висш съдебен съвет на
Република България

ОТГОВОРИ

от Антон Рангелов Игнатов - кандидат за заемане на длъжността „Административен ръководител - Председател“ на Районен съд- Радомир
Относно: Въпроси на г-жа Биляна Гяурова-Вегертседер - Директор на Български институт за правни инициативи

Уважаеми членове на Съдийската колегия на ВСС,

Уважаема г-жо Гяурова- Вегертседер,

Във връзка със зададените ми въпроси изразявам следното становище:

По въпросите към всички кандидати:

1. Какво е Вашето мнение за течащата в публичното пространство дискусия за промени в Конституцията на Република България в частта за съдебната власт? Какъв е релевантният начин да се чуе мнението на магистратите в този процес?

Отговор: В публичното пространство се тиражират множество мнения и идеи, свързани с промени в Конституцията и по- специално такива отнасящи се до съдебната власт. Въпросът Ви е много общ.

2. Т. нар. „реформа на съдебната карта“ е в застой. Считате ли, че при евентуално нейно възстановяване, като част от нея може да бъде приложена концепцията за общностния съд?

Отговор: Общностни съдебни центрове са създадени първо в САЩ, която страна се отличава значително от нашата. Характерното за този съд е, че освен прилагането на санкции спрямо виновните лица, се търсят решения на проблемите, които тези лица създават със своето противоправно поведение и увреждат конкретна общност - определена група от хора, жилищен квартал и др. На този етап намирам, че въпросът следва да бъде обсъден първо в общественото пространство. За постигане на добри резултати е необходимо силно гражданско общество

и когато то прецени ще даде отговор на въпроса дали подобни съдилища са му необходими. Следва да се има предвид и това, че разликата между престъпността в България и САЩ е огромна и е нормално в САЩ да се търсят повече алтернативи за разтоварване на общите съдилища.

3. Проблемът с неравномерната натовареност е повсеместен и все още не е намерена формулата, чрез която да се постигне баланс между отделните съдебни райони. Какви са Вашите виждания за въвеждане на инструменти (от нормативен и организационен характер) за постигане на по-равномерна натовареност между органите на съдебната власт и отделните магистрати.

Отговор: Това е един от въпросите, които засягат най- много съдиите в страната. На първо място горещо подкрепям идеята за централизирано разпределение на заповедните производства по чл.419 и чл.417 ГПК. По този начин заявителите ще могат да подават заявленията си във всеки районен съд, като, след централизираното разпределение, ще могат да получат произнасяне, без значително забавяне, от съда, на който делото е разпределено. По този начин за тези дела ще се получи изравняване на национално ниво.

За да се изравни в нормални граници натоварването и по останалите видове дела следва да се уреди законодателно възможността съдии от по- слабо натоварените съдилища да бъдат включвани с определени проценти в разпределението на делата в по- натоварените съдилища. Това вече се практикува в някои съдилища, предвид липсата на изрична законова забрана. По този начин ще може да се изравни лесно натовареността на ниво районни съдилища в рамките на един окръжен съд и на ниво окръжни съдилища в рамките на един апелативен съд. Предвид възможността за своевременно събиране на информация в окръжните и апелативните съдилища относно натовареността, този процес ще може да се реагира адекватно, като, с цел уеднаквяване на натоварването, при необходимост могат да бъдат променяни процентите, с които съдиите от по- слабо натоварените съдилища участват.

4. Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса - смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на

възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т.нар. „трима големи“?

Отговор: Предложенията за промяна на възнагражденията се обособиха в три модела, които се основават на средните възнаграждения в страната по икономически дейности и форма на собственост: Първият модел се основава на процент от най- високото ниво с различни проценти за съответните нива. Вторият модел- фиксирано основно възнаграждение, еднакво за всички магистрати със завишени ставки за ранговете и Трети модел - фиксирано основно възнаграждение, еднакво за всички магистрати, по- ниски ставки за ранг и 13 и 14 заплата.

Към всеки от предложените модели са изложени съответните аргументи, но лично моето мнение е, че най- подходящ е вторият модел. При същия липсват проценти върху възнаграждение от други нива, което е основният фактор за разтваряне на „ножицата“, при която се получават огромни разлики във възнагражденията на най- ниското и най- високото ниво. Определянето на адекватно трудово възнаграждение би било сериозна гаранция за обективност и безпристрастност в работата на магистратите и е един от подходите за преодоляване на корупционния риск в съдебната система.

Разлика във възнаграждението трябва да съществува дотолкова, че да се отчита по-голямата отговорност на по - високите инстанции, на фактическата и правна сложност на делата, които са предмет на разглеждане, като същевременно същата не би следвало да бъде прекомерна.

5. Какво е Вашето мнение за Единната информационна система на съдилищата?

Отговор: С ЕИСС съм запознат от месец юли 2020 г., когато бях командирован в ОС- Парник, който бе един от пилотните съдилища, внедрили тази система. В РС- Радомир системата е внедрена първоначално за времето от 01.09.2020 г., до 17.09.2020 г. и е възобновена от 26.04.2021 г.

Становището си относно действащата ЕИСС съм изложил на стр.6-7 от моята концепция. От въвеждането на системата до настоящия момент магистратите и служителите полагат извънредно големи усилия, за да овладеят работата с програмата, но на този етап не може да се постигне бързината на обработка на делата близо до равнището на

старата програма САС „Съдебно деловодство“. Това е така с оглед липсата на инструкции, липсата на бланки в самата програма и липсата на адекватни решения. Липсват възможности за корекции, особено, когато те са свързани с технически грешки, липсват контроли за предотвратяване на такива грешки, налице е невъзможност за допълване на номенклатурата в базата данни. Допълнително забавяне при обработката и движението на делата създава полагането на електронен подпис, тъй като преди да се подпише един документ от съдия чрез електронен подпис не могат да се извършват последващи действия по делото. Първоначално за обработката на едно новопостъпило дело по новата програма ЕИСС бе приблизително десет пъти по-бавно от старата програма „САС Съдебно деловодство“.

Към настоящия момент намирам, че би могло да се намери адекватно решение във връзка с полагането на електронните подписи, които отнемат изключително голяма част от времето на магистратите, като бъде допуснато електронен подпис да бъде полаган единствено върху крайните съдебни актове.

6. СК на ВСС прие Концепция за въвеждане на задължителна медиация по някои видове дела. Смятате ли, че подобно предложение би спомогнало за утвърждаването на медиацията като алтернативен способ за разрешаване на спорове?

Отговор: Като съдия съм подкрепял всяка една възможна форма на приключване на споровете между страните със спогодба. Освен като фактор за повишаване на доверието в съда, този способ неминуемо ще разтовари върховните съдилища от правораздавателна дейност за сметка на увеличаване на ефективността им в тълкувателната дейност.

Концепцията определя две групи дела, при едната от които се предвижда задължителна медиация и група дела, при които съдът предварително преценява дали следва страните да бъдат изпратени на процедура по медиация. Посочени са изчерпателно споровете в двете групи, като в първата преобладават брачните искове, спорове между съсобственици и съдебна делба в двете фази. В другата група са облигационните искове, вещни спорове, трудови спорове и спорове между съдружници, исковите за дружествен дял и спорове, свързани с интелектуалната собственост.

В бъдеще следва да бъде направен по-задълбочен анализ относно това кои дела следва да бъдат включени в концепцията. Като цяло

приемам концепцията за положителна стъпка в предоставяне възможност на страните да решат споровете си извънсъдебно чрез споразумение.

7. През 2016 г. в ЗСВ бяха приети промени, които закрепиха законово определени параметри на съдийското самоуправление. Вече изминаха повече от 5 години от действието на тези текстове. Какво е Вашето мнение за приложението им на практика? Как се реализира съдийското самоуправление в РС Радомир?

Отговор: Това е въпрос над който трябва много да се работи. Със съдийското самоуправление се засилва с възможността общите събрания на съдиите да предлагат и изслушват кандидатите за председател на съответния съд и да изказват становище относно кандидатурите. По този начин следва да се ограничи оказване на нерегламентирано влияние и натиск върху съдиите, а оттам върху процеса на правораздаването.

В правомощията на общото събрание, съгласно чл.79, ал.2 ЗСВ, са включени също: изслушване на кандидати за назначаване на заместници измежду съдиите от съответния съд и изказване на становище относно предложенията; определяне на броя и съставите на отделенията, ако има такива, както и тяхната специализация по материя; номиниране на председателите на отделения; обсъждане и приемане на годишния доклад на председателя за дейността на съда; изказване на становища по въпроси, свързани с организацията на дейността на съда, които са от компетентността на председателя на съответния съд.

Това, което е от най- съществено значение във връзка с правомощията на общото събрание е свързано с определяне на адекватен процент на натовареност, което би следвало да извади редовия съдия от ситуацията на уязвимост от председателя на съда.

Относно тези въпроси съм изложил становището си на стр.19 от моята концепция. В Районен съд- Радомир по препоръка на ИВСС има обособени отделения. Командирането на съдии в ОС- Перник и РС- Перник през 2019 г. и 2020 г. наложи някои състави да разглеждат граждански и наказателни дела. Гражданските дела в РС- Радомир се отличават с повишена фактическа и правна сложност, като това особено важи за делбените производства, както и за вещните и облигационните спорове.

В РС- Радомир понастоящем е неудачно продължаване действието

на обособяване на отделения, тъй като се получава значително претоварване на някои състави. В горния смисъл намирам, че в тази връзка в РС- Радомир има какво да се направи.

По въпросите към мен:

10. В частта относно личната Ви мотивация за заемане на длъжността, а също и от останалата част от концепцията Ви, не става ясно, в случай, че бъдете избран, по отношение на какво смятате да процедурите различно в сравнение с досегашния ръководител, който се кандидатира за втори мандат? По какво се отличават Вашите виждания за управлението на съда от тези на настоящия ръководител?

Отговор: На първо място намирам, че е необходим един по-справедлив и гъвкав подход при разпределението на делата. Към настоящия момент, когато в съда реално работят трима съдии, не е удачно запазването на разделението на съдии, разглеждащи само наказателни и само граждански дела. В тази връзка, предвид малкия брой на съдиите и спецификата на съдебния регион, често се получава значително претоварване на някои състави. Ето защо е необходимо по-често свикване на общи събрания с оглед контрола и предотвратяване претоварването на някои състави.

В горния смисъл са изложените от мен на стр.21 от моята концепция като приоритети: срочност при разглеждане на делата и произнасяне на съдебните актове от всички магистрати- периодичен контрол на движението на делата и за изписването на актовете и при констатиран проблем да бъдат положени усилия за установяване на причините за отстраняването му. Първоначално са необходими беседа и разговор със съответния магистрат, при необходимост обсъждане в общо събрание на съдиите и своевременно прилагане на мерките по ЗСВ, спазвайки преди всичко дух на колегиалност и разбиране, но и нетолериране на груби пропуски и нехайно отношение. В този смисъл следва да се засили авторитетът на общото събрание и същото да бъде своевременно свиквано при констатиран проблем.

11. В концепцията си сте записали: „Необходимо е в бъдеще запазване и подобряване на постигнатите качествени практики, както и въвеждането на нови такива“, но нататък, при изброяването на стратегическите мерки за управление на съда не обособявате и не посочвате изрично какви нововъведения предвиждате. В тази

връзка бихте ли разяснили какви нови практики и политики смятате да проведете и въведете, в случай, че бъдете избран за административен ръководител на Районен съд — Радомир?

Отговор: В работата си като магистрат преди всичко съм наблягал на добрите отношения с колегите и служителите. Изграждането на екип, стоящ твърдо зад определена кауза е най- важният елемент, необходим за безпроблемното функциониране на даден орган. Това, което най-трудно се печели и най- лесно се губи, е доверието на работещите в дадена система. При изгубване на доверието в своя ръководител работещите престават да бъдат екип.

Ето защо намирам, че е необходим постоянен обратен контрол относно това как се възприемат и изпълняват дадени управленски решения и практики, какви трудности възникват и най- важното- генериране на идеи как същите да бъдат преодоленни. Смятам, че именно тези, които непосредствено изпълняват дадена програма, забелязват най- добре нейните предимства и недостатъци и дават най- адекватни предложения за решения във връзка с усъвършенстването ѝ.

На следващо място смятам, че е необходимо едно по- дейно участие в обучителни програми и мероприятия, посещение на семинарите, организирани от НИП по текущото обучение на магистрати и съдебна администрация, както и регионални такива, с цел повишаване на професионалната квалификация на съдиите и служителите. В този смисъл стимулирането на съдиите и служителите да участват в подобни обучения, без това да влияе на работния процес и почивките им, е важна задача за председателя на съда.

С уважение:

/Антон Игнатов- Районен съдия в Районен съд- Радомир, кандидат за заемане длъжността „Административен ръководител- председател на Районен съд- Радомир“/